اخبار

رئیس‌جمهور:

رقم کالابرگ قطعا افزایش می‌یابد

مسعود پزشکیان دیروز در نشست با جمعی از بازنشستگان که در وزارت کار برگزار شد، با اشاره به جنایت‌های آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ملت ایران اظهار کرد: متأسفانه کسانی مدعی حقوق بشر و انسانیت هستند که با ابزار و تکنولوژی‌هایی که در اختیار دارند، کودکان و مردم بی‌گناه و بویژه رهبر ما را شهید می‌کنند. از طرفی برخی ایرانیان خارج کشور همسو با دشمنان به دنبال تحریک مردم در داخل کشور هستند. خوب است انصاف و انسانیت داشته باشیم. رئیس‌جمهور درباره برخی برنامه‌های حمایتی دولت اعلام کرد: رقم کالابرگ قطعا افزایش خواهد یافت و حتما در حوزه بهداشت و درمان بازنشستگان و معیشت، تصمیمات سازنده‌ای اتخاذ خواهد شد. از همین رو اکنون در حال تقویت روابط با کشورهای همسایه هستیم.

مولوی یوسف گرگیج، از علمای اهل سنت زاهدان توسط تروریست‌ها به شهادت رسید

ترور مولوی ملی

یکی از علمای انقلابی اهل سنت و بلوچ زاهدان درِ منزلش ترور شد و به شهادت رسید.

به گزارش تسنیم، مولوی یوسف گرگیج، از علمای انقلابی اهل سنت و بلوچ زاهدان دیروز توسط افراد ناشناس مقابل در منزلش ترور شد و به شهادت رسید.

مولوی گرگیج همواره پای ثابت مراسم انقلابی و شهدا بود و در ایام جنگ سوم تحمیلی بارها در تجمعات خیابانی میان مردم به سخنرانی پرداخته بود.

مولوی گرگیج امام جماعت اهل سنت مسجد محمد رسول‌الله(ص) زاهدان دومین عالم اهل سنت است که سال جاری توسط عوامل اصطلاحا ناشناس به شهادت می‌رسد. پیش از این، شهید مولوی محمدانور ریگی، امام جمعه اهل سنت میرجاوه توسط این عوامل به شهادت رسیده بود.

سپاه یک فروند پهپاد پیشرفته MQ1 دشمن را منهدم کرد

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از رهگیری و انهدام یک فروند پهپاد پیشرفته MQ1 بر فراز آسمان تنگه هرمز خبر داد. روابط عمومی کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: یک فروند پهپاد پیشرفته MQ1 توسط سامانه نوین پدافند پیشرفته هوافضای سپاه تحت کنترل شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور بر فراز آسمان تنگه هرمز رهگیری و منهدم شد. به گزارش تسنیم، در طول جنگ سوم تحمیلی، صدها فروند پهپاد متجاوز توسط پدافند هوایی کشورمان ساقط شده که پهپادهای «لوکاس»، «هرمس»، «MQ1» و «MQ1» نیز در میان آنها بوده‌اند. همچنین چندی پیش روابط عمومی کل سپاه پاسداران از انهدام یک فروند شناور بدون سرنشین (زهپاد) ارتش تروریست آمریکا در ورودی تنگه راهبردی هرمز خبر داده بود. این عملیات شامگاه پنجشنبه ۱۹ شهریور انجام شد و سپاه اقدامی دقیق، هوشمندانه و به‌موقع در دفاع از تمامیت ارضی و منافع حیاتی کشور انجام داد.

هشدار PGSA به مجموعه‌های مرتبط با شناورهای متخلف

نهاد مدیریت آبراه خلیج فارس از مجموعه‌های مرتبط خواست از ارائه خدمات به شناورهای متخلف خودداری کنند. به گزارش تسنیم، نهاد مدیریت آبراه خلیج فارس در هشداری از مجموعه‌های مرتبط خواست از ارائه خدمات به شناورهای متخلف خودداری کنند. متن پیام پی‌جی‌اس‌ای به این شرح است:

به شرکت‌های بیمه‌گر، کلاب‌های P&I و موسسات رده‌بندی هشدار داده می‌شود به منظور مصونیت از تبعات ناشی از ارتباط با شناورهای متخلف، از ارائه خدمات به آنها خودداری کنند.

فرمانده هوانیروز ارتش:

اجازه ندادیم در ۲ جنگ اخیر دشمنان به اهداف خود دست یابند

فرمانده هوانیروز تاکید کرد: با رشادت و ازخودگذشتگی رزمندگان و حضور بابصیرت مردم، اجازه ندادیم دشمنان به اهداف خود دست یابند. امیر سرتیپ خلبان قاسم خاموشی، فرمانده هوانیروز ارتش جمهوری اسلامی ایران در جمع فرماندهان پایگاه پنجم رزمی هوانیروز در مشهد، با اشاره به ایستادگی ایران مقابل دشمنان، اظهار کرد: سال گذشته و امسال ۲ جنگ تمام‌عیار را با قدرت های دنیا پشت سر گذاشتیم؛ جنگ‌هایی که ظالمانه بر ما تحمیل شد اما نیت‌ها و اهداف دشمنان در این نبردها نقش بر آب شد. با رشادت و ازخودگذشتگی رزمندگان و حضور بابصیرت مردم، این جنگ‌ها را با سربلندی پشت سر گذاشتیم و اجازه ندادیم دشمنان به اهداف خود دست یابند. وی به جنایات دشمنان در جریان جنگ‌های اخیر پرداخت و تاکید کرد: در نقاطی از کشور به خاطر هدف قرار دادن یک دانشمند، ده‌ها زن و مرد، پیر و جوان و حتی کودک به شهادت رسیدند و دشمن در این جنگ هیچ‌یک از قوانین و موازین حقوق بشری را رعایت نکرد.

فرمانده هوانیروز ارتش ایثارگری، فداکاری و ازخودگذشتگی رزمندگان را از عوامل مهم سربلندی کشور در این نبرد دانست و گفت: نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در کنار مردم، با آمادگی و روحیه‌ای مثال‌زدنی در برابر تهدیدات دشمن ایستادگی کرد. امیر سرتیپ خاموشی همچنین بر ضرورت حفظ آمادگی، تقویت توان دفاعی و انتقال تجربیات دوران دفاع و مقاومت به نسل‌های آینده تأکید و تصریح کرد: هوانیروز ارتش با تکیه بر توان نیروهای متخصص و تجهیزات بومی، برای دفاع از تمامیت ارضی کشور آماده است.

تلاش وزیر جنگ آمریکا برای سرپوش گذاشتن بر شکست مفتضحانه عملیات اصفهان از طریق مصاحبه خلبان F-۱۵ مورد اصابت قرار گرفته به یک نمایش مضحک تبدیل شد

فرار به بالیوود

حسین کیامنش

در برهوت یک جنگ پرهزینه که هنوز واشنگتن نتوانسته از دل آن یک پیروزی راهبردی و تعیین‌کننده بیرون آورد، ظاهرا آمریکایی‌ها دوباره سراغ همان نسخه قدیمی رفته‌اند؛ برجسته‌سازی پیروزی‌های تاکتیکی برای پر کردن خلأ یک دستاورد راهبردی. تازه‌ترین نمونه این رویکرد، مصاحبه شبکه سی‌بی‌اس با یکی از ۲ خدمه جنگنده «اف ۱۵» آمریکایی است که فروردین امسال بر فراز ایران هدف قرار گرفت و سرنگون شد.

سی‌بی‌اس این ماجرا را در قالب یکی از پیچیده‌ترین عملیات‌های جست‌وجو و نجات رزمی در تاریخ ارتش تروریست آمریکا عرضه کرده است. «براوو» افسر سامانه‌های تسلیحاتی «اف ۱۵»، در این روایت از لحظه سرنگونی هواپیما، اجکت، سقوط، مجروحیت شدید، ۲ روز پنهان شدن در خاک ایران و در نهایت نجات توسط نیروهای آمریکایی سخن می‌گوید.

در نگاه نخست، روایت جذابی است؛ خلبانی که هواپیمایش در خاک ایران سرنگون شده، زخمی شده، ۲ روز در کوهستان پنهان مانده و سرانجام نیروهای آمریکایی با یک عملیات ویژه او را به خانه بازگردانده‌اند! اما مشکل از جایی آغاز می‌شود که این روایت را از سطح یک داستان هالیوودی فراتر ببریم و آن را در چارچوب تبلیغات جنگ و مدیریت روایت شکست و پیروزی قرار دهیم. در این سطح، پرسش مهم این است: چرا اکنون پس از گذشت ماه‌ها از آغاز جنگ، دستگاه نظامی و رسانه‌ای آمریکا چنین اصراری دارد که این عملیات را به یکی از مهم‌ترین نمادهای عملکرد ارتش جنایتکار آمریکا در جنگ علیه جمهوری اسلامی تبدیل کند؟

در شرایطی که جنگ علیه ایران نتوانسته به آن دستاورد راهبردی که ترامپ از آن سخن می‌گفت و انتظارش را داشت تبدیل شود و واشنگتن در باتلاق گیر افتاد، عملیات‌های تاکتیکی اهمیت تبلیغاتی دوچندان پیدا می‌کنند. عملیات نجات خلبانان «اف ۱۵» نیز از همین جنس است.

■ گاف‌هایی که روایت را لو می‌دهد

روایت سی‌بی‌اس از همان ابتدا با یک مساله جدی روبه‌رو است. در تلاش برای ساختن یک داستان قهرمانانه، جزئیاتی ارائه می‌شود که بیش از آنکه روایت را مستحکم کند، پرسش‌های تازه‌ای ایجاد می‌کند. یکی از مهم‌ترین موارد، روایت «براوو» از نحوه سقوط است. او ادعا می‌کند پس از اجکت، چتر نجاتش دچار مشکل شده و عملا با سرعت ۷۰ تا ۱۰۰ مایل بر ساعت، یعنی ۱۱۳ تا ۱۶۱ کیلومتر بر ساعت، سقوط آزاد داشته است. در نتیجه سقوط، خودش می‌گوید دچار شکستگی کمر، بازو و شانه و آسیب‌های دیگر شده است.

تا اینجا می‌توان گفت با یک روایت بسیار خشن از سقوط مواجهیم اما بخش بعد داستان است که آن را به یک روایت کاملا هالیوودی تبدیل می‌کند. همین فرد، با وجود چنین آسیب‌هایی، در خاک دشمن پنهان می‌شود، از تعقیب نیروهای ایرانی فرار می‌کند و خود را به خط‌الرأس کوهستانی در ارتفاع ۷ هزار فوت، یعنی بیش از ۲ هزار متر از سطح دریا می‌رساند. مشخصا هر عقل سلیمی باید به چنین ادعاهایی شک کند، چه آنکه پس از انتشار گفت‌وگوی سی‌بی‌اس با «براوو» نیز رسانه‌های آمریکا انتقادهای متعددی را به صحبت‌های خلبان ساقط‌شده «اف ۱۵» وارد کردند.

■ سی‌ان‌ان: این فقط یک مصاحبه نبود

شاید مهم‌ترین بخش ماجرا اصلا در خود مصاحبه سی‌بی‌اس نباشد، بلکه در گزارشی است که ۲ روز پیش از پخش برنامه توسط تلویزیون خبری آمریکایی سی‌ان‌ان منتشر شد. سی‌ان‌ان در گزارشی اختصاصی نوشت پیت هگست، وزیر جنگ آمریکا و منصوبان سیاسی او در پنتاگون برای حضور خدمه «اف ۱۵» در برنامه «۶۰ دقیقه» سی‌بی‌اس، فشار وارد کرده بودند. بر اساس این گزارش، هر ۲ خلبان ابتدا درباره انجام مصاحبه تردید داشتند و یکی از آنها حتی نگران این بود که ممکن است از او خواسته یا به او دستور داده شود در برنامه شرکت کند. از سوی دیگر، برخی مقام‌های نظامی آمریکا نیز نگران بودند مصاحبه در بحبوحه ادامه جنگ علیه ایران، اطلاعات طبقه‌بندی‌شده‌ای درباره نحوه عملیات نجات را فاش کند. این گزارش یک نکته بسیار مهم را آشکار می‌کند: ماجرا فقط تصمیم یک شبکه تلویزیونی برای مصاحبه با یک خلبان نجات‌یافته نبوده است. سی‌ان‌ان ادامه داد: منصوبان سیاسی دفتر هگست اصرار داشتند هر دو خدمه در مصاحبه شرکت کنند. بعد از مطرح شدن نگرانی‌ها، خود هگست به صورت خصوصی با آنها دیدار کرد و درباره تمایل‌شان پرسید. نهایتا «براوو» پذیرفت و «آلفا» حاضر نشد در برنامه شرکت کند. سخنگوی پنتاگون، شان پارنل، گزارش سی‌ان‌ان را دروغ کامل خواند و تأکید کرد تصمیم نهایی با خود نظامیان بوده و پنتاگون مراقبت کرده اطلاعات عملیاتی محرمانه افشا نشود. حتی اگر روایت وزارت جنگ آمریکا را بپذیریم و فرض کنیم هیچ اجباری در کار نبوده، باز هم اصل سؤال از بین نمی‌رود: چرا دفتر رئیس پنتاگون تا این اندازه درگیر یک برنامه تلویزیونی شده است؟ پاسخ سی‌ان‌ان روشن است. این شبکه آمریکایی اعلام کرد این ماجرا نشان می‌دهد دفتر هگست در حال تلاش برای «ساختن روایت» درباره جنگ ایران است؛ جنگی که به گفته منابع این شبکه، به طور فزاینده‌ای در داخل آمریکا نامحبوب شده و همین مساله فشار بر وزیر جنگ برای ادعای پیروزی را افزایش داده است. سی‌ان‌ان همچنین تصریح کرد نقش هگست در برنامه‌ریزی این مصاحبه بسیار بیشتر از آن چیزی بوده که معمولا از یک وزیر انتظار می‌رود.

طبق گزارش سی‌ان‌ان، تلاش برای رساندن این داستان به «۶۰ دقیقه» فقط از طرف پنتاگون نبود. در سوی دیگر، خود سی‌بی‌اس نیز ماه‌ها برای به دست آوردن این مصاحبه تلاش کرده بود. کیث شارمن، تهیه‌کننده برنامه، از همان روز عملیات نجات برای گرفتن مصاحبه اقدام کرده بود. باری وایس، سردبیر ارشد سی‌بی‌اس نیز شخصا برای گرفتن دسترسی اختصاصی به هگست مراجعه کرده بود. در پنتاگون نیز تامی رادابو، مشاور ارشد وزیر جنگ که پیش‌تر تهیه‌کننده تلویزیونی او در فاکس‌نیوز بوده، طبق گزارش سی‌ان‌ان نقش اصلی را در هماهنگی ارائه این ماجرا به «۶۰ دقیقه» داشته است.

از طرف دیگر، این مصاحبه قرار بود افتتاحیه فصل جدید «۶۰ دقیقه» باشد؛ برنامه‌ای که پس از تغییرات مدیریتی و تحولات داخلی گسترده در سی‌بی‌اس، بیش از هر زمان دیگری نیازمند یک سوژه بزرگ و انحصاری بود. بنابراین ۲ نیاز همزمان به هم رسیدند: پنتاگون یک داستان قهرمانانه برای ارائه داشت و سی‌بی‌اس یک سوژه بزرگ برای افتتاح فصل جدیدش می‌خواست. نتیجه، چیزی شد که روی آنتن رفت.

حتی حضور خود هگست در برنامه نیز بخشی از همین تصویر است. سی‌بی‌اس پیش از پخش برنامه، بخش‌هایی از گفت‌وگوی نورا اودانل با هگست را منتشر کرد که در آن وزیر جنگ از «ویرانی» واردشده بر توانمندی‌های ایران سخن گفت و مدعی شد آمریکا کنترل نتیجه جنگ را در اختیار دارد!

به این ترتیب، ۳ روایت در کنار یکدیگر قرار می‌گیرد: ارتش آمریکا قدرتمند است، نیروهای آمریکایی هیچ‌کس را پشت خطوط دشمن رها نمی‌کنند و جنگ نیز در نهایت تحت کنترل واشنگتن است. این ترکیب دقیقا همان چیزی است که آمریکا در شرایط فعلی و در حالی که در باتلاق جنگ علیه ایران دست و پا می‌زند، به آن نیاز دارد.

نکته مهم‌تر این است که هگست و پنتاگون با برجسته کردن عملیات نجات، عملا تلاش می‌کنند کل اتفاقات آن روز را به «عملیات نجات خلبانان» تقلیل دهند.

اما مشخصا ماجرا بسیار بزرگ‌تر و پیچیده‌تر از یک مأموریت نجات بوده است. دکترین CSAR در ارتش آمریکا از اهمیت بالایی برخوردار است. این دکترین بر این اصل استوار است که هیچ نیرو و تجهیزاتی در میدان نبرد رها نمی‌شود و حتی در سخت‌ترین شرایط، تلاش برای بازگرداندن خلبان یا نیروی گرفتار انجام خواهد شد. بر همین اساس، بلافاصله پس از انهدام جنگنده، یک زنجیره کامل از تجهیزات و یگان‌های آمریکایی وارد عمل شد. در این میان، هواپیماهای ترابری C۱۳۰ نقش ستون فقرات عملیات را ایفا کردند. این هواپیماها به دلیل توانایی پرواز در ارتفاع پایین، فرود در باندهای کوتاه و حمل نیروهای ویژه، معمولا در چنین مأموریت‌هایی برای انتقال تیم‌های نجات یا پشتیبانی لجستیکی به کار گرفته می‌شوند. از دست رفتن ۲ فروند از این هواپیماها به معنای ضربه به توان پشتیبانی و تحرک عملیاتی ارتش آمریکاست، چرا که C130 صرفا یک هواپیمای ترابری نیست، بلکه در بسیاری از سناریوهای عملیاتی، به عنوان یک پلتفرم چندمنظوره حیاتی عمل می‌کند. در کنار آن، بالگردهای HH60 و بلک هاوک نیز وارد صحنه شدند؛ بالگردهایی که به طور خاص برای عملیات‌های نجات رزمی طراحی شده‌اند. بنا بر اعلام سخنگوی قرارگاه خاتم‌الانبیا در آن زمان، ۲ فروند از این نوع بالگردها مورد اصابت موفق ایران قرار گرفتند و منهدم شدند. آسیب‌دیدگی و انهدام این بالگردها نشان‌دهنده شدت درگیری در منطقه عملیات و دشواری شرایط برای نیروهای آمریکایی بود که در روز اول جست‌وجو اتفاق افتاد.

در سطح پایین‌تر، بالگردهای سبک «MH6لیتل برد» نیز توسط آمریکایی‌ها به کار گرفته شدند؛ پرنده‌هایی کوچک اما بسیار چابک که معمولا برای انتقال سریع نیروهای ویژه در محیط‌های پرخطر استفاده می‌شوند. یک فروند از این بالگردها نیز در جریان تقابل آتش میان نیروهای مسلح ایران و ارتش تروریست آمریکا منهدم شد.

از سوی دیگر، پهپادهای MQ9 ریپر نیز در این عملیات حضور داشتند. این پهپادها که از مهم‌ترین ابزارهای شناسایی و حمله دقیق آمریکا محسوب می‌شوند، نقش کلیدی در تأمین اطلاعات لحظه‌ای از میدان نبرد و پشتیبانی از نیروهای زمینی دارند. طبق اعلام قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیا، ۲ فروند از این نوع پهپاد نیز مورد رهگیری و انهدام قرار گرفت.

در همین حال، حضور هواپیماهای A10 در منطقه نیز نشان‌دهنده گسترده بودن عملیات آمریکایی‌هاست. این هواپیماها که به «شکارچی تانک» معروفند، برای پشتیبانی نزدیک از نیروهای زمینی و مقابله با تهدیدات سطحی طراحی شده‌اند. دست کم ۲ فروند از این جنگنده، توسط نیروی زمینی سپاه پاسداران و پدافند ارتش جمهوری اسلامی ایران رهگیری و منهدم شد.

در کنار این موارد، در روز اول تلاش آمریکا برای جست‌وجو، گزارش‌هایی نیز از پیش آمدن وضعیت اضطراری برای یک جنگنده «اف ۱۶» آمریکایی، همچنین فرود اضطراری یک فروند هواپیمای سوخت‌رسان KC135 منتشر شد. مجموع این خسارات، بر اساس برآوردها، رقمی بین ۵۰۰ تا ۷۰۰ میلیون دلار را شامل می‌شود؛ عددی که مشخصا برای یک عملیات نجات، بسیار سنگین و غیرمعمول است. این در حالی است که در دکترین نظامی ایالات متحده، عملیات‌های CSAR باید با حداقل ریسک و هزینه انجام شوند، نه اینکه خود به یک میدان پرهزینه تبدیل شوند!

به همین دلیل و البته بنابر اعلام نیروهای مسلح کشورمان، باید گفت عملیاتی که آمریکایی‌ها با دست کم یک گروهان نیروی نظامی و به کارگیری تعداد قابل توجهی تجهیزات انجام دادند، با ادعای نجات خلبان «اف ۱۵» انجام شد اما در واقع هدف دیگری را دنبال می‌کرد؛ نفوذ و حمله به تاسیسات هسته‌ای ایران در اصفهان.

مشخصا آمریکا در پی اجرای یک عملیات ویژه برای از بین بردن یا سرقت ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران بود. مقامات آمریکا از ماه‌ها قبل درباره این سناریو اظهارنظر کرده بودند. به همین خاطر احتمالا آنها تلاش کردند در پوشش عملیات نجات خلبان‌ها و با منحرف کردن نیروهای مسلح ایران به سمت عملیات نجات خلبان‌ها، عملیات اصلی، یعنی عملیات ویژه علیه تاسیسات هسته‌ای ایران را اجرایی کنند که اساسا با حضور به‌موقع نیروهای نظامی و اطلاعاتی ایران در صحنه درگیری، ناکام ماندند.

■ پیروزی تاکتیکی، شکست راهبردی را پاک نمی‌کند

در نهایت، مساله اصلی نه ابعاد عملیات نجات «براوو»، بلکه این است که چرا این داستان اکنون به یکی از مهم‌ترین روایت‌های جنگ آمریکا علیه ایران تبدیل شده است؟

پاسخ را باید در همان خلأ بزرگ‌تر جست‌وجو کرد: وقتی پیروزی راهبردی در دسترس نیست، پیروزی تاکتیکی بزرگ می‌شود. دولت و ارتش ایالات متحده، به‌خصوص وزیر جنگ آن کشور ترجیح می‌دهند شهروندان آمریکا به جای پرسش درباره چرایی ادامه جنگ پرهزینه و بی‌دستاورد علیه ایران، درباره شجاعت خلبان و نبوغ نیروهای نجات صحبت کنند.

دبیرکل سازمان ملل: جهان بیش از هر زمان دیگری به بی‌طرفی آژانس نیاز دارد

کنایه گوترش به گروسی

دبیرکل سازمان ملل متحد با هشدار درباره افزایش حملات به تأسیسات هسته‌ای و تضعیف سازوکارهای مقابله با اشاعه بمب اتم، تأکید کرد جهان بیش از هر زمان دیگری به بی‌طرفی، حرفه‌ای‌گری و توانمندی فنی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیاز دارد. آنتونیو گوترش در پیامی به هفتادمین کنفرانس عمومی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که روز دوشنبه از سوی مونیکا جوما، مدیرکل دفتر سازمان ملل در وین قرائت شد، تصریح کرد: «جهان ما بیش از هر زمان دیگری به حرفه‌ای‌گری، بی‌طرفی و توانمندی فنی آژانس نیاز دارد». وی افزود: «نمی‌توان انکار کرد این کنفرانس در مقطعی از آشفتگی عمیق و عدم قطعیت جهانی برگزار می‌شود. حملات به تأسیسات هسته‌ای رو به افزایش است. عوامل محرک اشاعه هسته‌ای شتاب می‌گیرند و هم‌زمان، سازوکارهای بازدارنده در برابر آن تضعیف می‌شوند».

اظهارات دبیرکل سازمان ملل در حالی است که آمریکا و رژیم صهیونیستی در جنگ ۱۲ روزه علیه ایران، تاسیسات صلح آمیز هسته‌ای کشورمان را هدف قرار دادند. در ماه‌های اخیر نیز ترامپ و دیگر مقامات آمریکا بارها تاسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز جمهوری اسلامی ایران را به حمله تهدید کرده‌اند.

دبیرکل سازمان ملل در پیام خود افزود: جهان در آستانه تحولی گسترده در تولید برق هسته‌ای قرار دارد و تأکید کرد این تحول به مدیریت و نظارت دقیق نیازمند است.

گوترش با اشاره به ضرورت رویکرد بی‌طرفانه آژانس، خواستار همکاری با این نهاد برای راستی‌آزمایی ماهیت منحصرا صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران شد. دبیرکل سازمان ملل همچنین حمایت از نقش آژانس در جلوگیری از وقوع فاجعه در نیروگاه هسته‌ای زاپوریژیا را خواستار شد.

وی تأکید کرد: کشورهای عضو باید در همه زمینه‌ها به تعهدات خود بر اساس حقوق بین‌الملل به طور کامل پایبند باشند و تلاش‌ها برای رفع خطر گسترش سلاح‌های هسته‌ای را تسریع کنند. هفتادمین کنفرانس عمومی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی صبح دیروز با حضور نمایندگان کشورهای عضو در وین آغاز شد.

چرا عربستان خواستار تعویق نشست عمان شد؟

داستان تعویق صلاله

قرار بود دیروز - دوشنبه ۲۳ شهریور - شهر صلاله عمان میزبان نشست مهم ایران و کشورهای حوزه خلیج فارس درباره ترتیبات مربوط به تردد کشتی‌ها در تنگه هرمز باشد؛ نشستی که قرار بود در ادامه رایزنی‌های تهران و مسقط درباره نحوه مدیریت عبور و مرور دریایی در این آبراه راهبردی برگزار شود و به گفته منابع ایرانی، کشورهای شورای همکاری خلیج فارس و عراق نیز در آن حضور داشته باشند. با این حال، مسقط در نهایت اعلام کرد نشست به زمان دیگری موکول شده است؛ تصمیمی که تهران صراحتا اعلام کرد به درخواست سعودی بوده است.

سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست خبری هفتگی خود این موضوع را تأیید و اظهار کرد: نشست صلاله قرار بود با حضور کشورهای ساحلی خلیج فارس برگزار شود اما «به درخواست عربستان» فعلا برگزار نمی‌شود. اسماعیل بقائی همچنین درباره تحولات پیرامون حمله به خط لوله نفت عربستان تأکید کرد: ادعای آمریکا درباره دخالت ایران در این حمله درست نیست و واشنگتن با طرح چنین ادعاهایی به دنبال ایجاد اختلاف میان کشورهای منطقه است.

مسقط نیز اگرچه درباره نقش عربستان سخنی به میان نیاورد اما سید بدر بوسعیدی، وزیر خارجه عمان اعلام کرد نشست برای ایجاد شرایط مناسب‌تر جهت گفت‌وگویی سازنده و دستیابی به تفاهم‌های پایدار به تعویق افتاد.

یکی از مهم‌ترین گمانه‌زنی‌ها در ارتباط با چرایی درخواست سعودی برای تعویق نشست، به گزارش‌هایی برمی‌گردد که مدعی شده‌اند عربستان خواستار تغییراتی در پیشنهاد تهران و مسقط درباره ترتیبات تنگه هرمز شده است. در همین ارتباط، تارنمای آمریکایی آکسیوس مدعی شد ریاض درباره متن یا برخی مفاد پیشنهاد موجود ملاحظاتی داشته و خواستار اصلاحاتی شده است.

تلویزیون قطری الجزیره نیز در گزارش‌های خود در این مورد، از تشدید همزمان بحران یمن، تنگه هرمز و خط لوله شرق - غرب عربستان سخن گفت. این خط لوله یکی از مهم‌ترین مسیرهای جایگزین ریاض برای انتقال نفت به دریای سرخ و دور زدن تنگه هرمز محسوب می‌شود و حمله اخیر به آن، عملا فشار تازه‌ای بر توان صادراتی عربستان وارد کرده است.

ریاض از مدت‌ها پیش در جریان رایزنی‌های تهران و مسقط قرار داشته و اساسا اگر با اصل این مسیر مخالف بود، حضور خود را در نشست صلاله نمی‌پذیرفت.

در این میان، مساله یمن اهمیت ویژه‌ای دارد. بنا بر برخی اخبار غیررسمی، یکی از شروطی که تهران برای بازگشایی تنگه هرمز مطرح کرده، پایان محاصره و فشار علیه یمن عنوان شده است. برخی گزارش‌ها و گمانه‌زنی‌های منطقه‌ای نیز حاکی از آن است عربستان در اصل ضرورت پایان دادن به وضعیت موجود در یمن موضعی انعطاف‌پذیرتر از گذشته دارد، هرچند درباره اینکه رسما و به طور کامل چنین شرطی را پذیرفته باشد، هنوز تأیید رسمی وجود ندارد.

اهمیت این موضوع از آنجا ناشی می‌شود که تحولات یمن اکنون مستقیما به امنیت انرژی عربستان گره خورده است. انصارالله طی روزهای اخیر حملات خود به اهداف سعودی را افزایش داده و همزمان با پیشروی آنها در سواحل دریای سرخ و احاطه کامل بر باب‌المندب، عملا فشار بر یکی دیگر از مسیرهای حیاتی صادرات عربستان افزایش یافته است.

از این زاویه، شاید بتوان حمله اخیر به خط لوله شرق - غرب عربستان را یکی از مهم‌ترین عوامل درخواست ریاض برای تعویق نشست دانست. این خط لوله که برای دور زدن تنگه هرمز اهمیت حیاتی پیدا کرده بود، پس از حملات پهپادی اخیر دچار اختلال جدی و عربستان ناچار به توقف آن شده است. خبرگزاری آمریکایی آسوشیتدپرس گزارش داد این خط لوله ممکن است چند هفته از مدار خارج بماند؛ مسیری که در شرایط عادی ظرفیت انتقال میلیون‌ها بشکه نفت در روز را دارد. بنابراین می‌توان گفت تعویق نشست صلاله بازتاب شرایطی است که عربستان در آن قرار گرفته است.